

Šola če prava ni...

Pretekli teden se je 24. septembra kot na obletnico smrti velikega slovenskega škofa Antona Martina Slomškega na ukaz prosvetnega ministra dr. Antona Korošca proslavil po šolah Jugoslavije spomin tega izrednega moža, ki ga je božja Previdnost dala našemu narodu. Duhovni lik tega velikana po duhu in volji je zopet zažarel v novi svetlobi pred očmi naše mladine. Slomšek je s svojim zgledom najboljši propovednik one duhovnosti, brez katere ni ozdravljenja sedanjemu zmaterializiranemu času. Ta duhovnost je izvirala iz globoke vere in ljubezni do Boga ter se razvijala v najiskrenejšo ljubezen do Cerkve, naroda in domovine. Kot mož najplemenitejših čustev je bil Slomšek hkrati mož najkrepkejše volje, preizkušene v premagovanju in žrtvovanju, zjeklenele v naporu in trpljenju, udejstvovane v najlepših delih v službi Boga, Cerkve in domovine.

Kot oče je hodil Slomšek med našim narodom, dokler je živel. Do vseh stanov, slojev ljudstva in do vseh poedincev je bil v odnosu pravega prisrčnega očetovstva. Pravi oče je bil slovenski mladini. Njo je zaklepal v svoje srce z ljubeznijo božjega Zveličarja, med njo je najrajši bival, njo najprisrčneje učil, za njo največ pisal in sestavil najlepše svoje pesmice. Kakor nikdo pred njim in za njim, je neumorno poudarjal pomen pouka in vzgoje za mladino. Krščansko in narodno izobražen, kulturno slovenski narod: to je bil ideal, ki je neprestano lebdel pred očmi tega največjega slovenskega prosvetitelja. »Le bistrimo si glave, ne dremajmo zaspani!« tako je venomer klical svojemu ljudstvu. Ker se mora izobraževanje ljudstva začeti pri njegovi mladini, je škof Slomšek pouku, izobrazbi in vzgoji mladine posvečal vso svojo skrb.

Slomšek je ustanovitelj slovenske šole. On pa je tudi bil najbolj navdušen in požrtvovalen propagator slovenske šole. Kamor koli je prišel, v vseh župnijah je opozarjal zlasti starše na potrebo šole in na njihove dolžnosti do šole, čeprav bi bile v to svrhu potrebne velike žrtve. Šola, ki se je zanjo Slomšek tako vneto potegoval in katero je vsestransko podpiral, je krščanska in slovenska šola. To je tista šola, iz katere izhajajo dobri otroci svetne in nebeške domovine, otroci, ki se čutijo z veseljem doma ne samo v slovenski domovini, marveč tudi v končni nebeški. Slomšek je odklanjal šolo, ki vlada v njej duh lažnivega svobodoumja in prosvetljenstva. Zoprna mu je bila vsaka šola, kjer ni bil ves pouk in vsa vzgoja prešinjena z duhom krščanske resnice in pravosti. Znanе so njegove ostre odklonilne besede: »Šola pa, če prava ni, je bolje, da je ni!«

Slomšek stoji med nami kot prvobornik za pravo šolo. Ako kdaj, je taka šola potrebna zlasti v sedanjem času, ki se smatra v vseh državah kot obdobje obnove ljudstva. Važno je to obdobje in odločilno za bodočnost naroda. Kdor nemarno pusti, da gre ta čas mimo njega, ali ostane trdovratno na starem potu, noče kreniti na boljše, marveč celo v slabše, tak drvi v prepad. In ni vsakomur dano, da bi se na dnu brezdna ovestil, kakor se sedaj osvešča Francija. Vodilni možje Francije pravilno uvidevajo, da nosi francoska brezverska državna šola velik del krivde na nesreči in katastrofi Francije, ker je vzgojila mladino v materialističnem duhu, v duhu uživanjaželjnosti brez vsakega smisla za žrtev polno ljubezen do naroda in domovine. Duh framasonstva, t. j. marksizma, ki je vladal v francoski šoli, ni samo protiverski in proticerkveni, marveč tudi protidomovinski, ker je duh sebičnega, vsako domovinsko žrtev zavračajočega internacionalizma (mednarodnega brezdomovinstva).

Z razpustom framasonske lože in marksistično-komunistične stranke v Franciji so odstranjene tiste zle sile, ki so šole in vobče

mladinsko vzgojo razkristjanile ter zakrivile nesrečo francoskega naroda. Iz globine svoje nesreče kliče Francija po rešitvi, ki ji ne more priti od drugod, kot je prišla propadajočemu poganskemu svetu: od krščanstva. Z obnovo v krščanstvu pa je treba začeti pri otrokih. Znani lyonski nadškof kardinal dr. Gerlier je bil nedavno v Parizu, ki je v od nemške vojske zasedenem ozemlju. Ko je videl, v kakšnem stanju je Pariz, je govoril o nalogah vzgoje. Poudaril je, da mora nova Francija spoštovati svobodo verske vzgoje. V državnih šolah mora najti svoje mesto verouk, zasebne katoliške šole pa morajo dobiti pravico javnosti. Samo tako bo mogoče mladino boljše vzgojiti, kakor jo je vzgojila laična (Bogu, veri in Cerkvi odtujena) Francija.

Ugotovitev krivde, ki jo ima francoska šola pri nesrečnem porazu Francije v sedanjih vojni, ni po godu veseljnemu liberalizmu, tudi slovenskemu ne. »Jutro« in »Slovenski narod« sta se radi te ugotovitve večkrat moč-

no razburila. Spričo tega se človek nehote spomni znane slovenske prislovice: »Če mački stopiš na rep, zamijavka.« Bolje in koristnejše bi bilo, če bi slovenski liberalizem na razvalinah, ki jih je lažnivo svobodoumje pod vodstvom framasonstva in v kompaniji z marksističnim socializmom povzročilo v Franciji, zapelo spokornice, trkajoč se na prsi s trdim sklepom poboljšanja. Kakšnih znakov poboljšanja pa med našimi liberalci, ki imajo med učiteljstvom dosti pristašev in priganjačev, do sedaj, žal, ni bilo opaziti. V Franciji so odločilni činitelji že stopili na pot, ki vodi do zboljšanja. Zagrabili so zlo pri korenini: pri vzgoji učiteljstva. Vlada v Vichyju je zaprla »višja učiteljska« (višje pedagoške šole), ki so bila prava legla brezverstva in brezbožništva, ter hoče popolnoma preosnovati vzgojo učiteljstva. To je edino pravilna pot. Kakor so namreč učitelji vzgojeni, tako bodo tudi šolske otroke vzgojevali. Ni krščanske vzgoje otrok brez krščansko mislečega učiteljstva.

Po Jugoslaviji

Čudno nadzorstvo. Na Hrvatskem se vodi velika borba proti nepismenosti ljudstva. Ta akcija je dosegla že velike uspehe. Da bi zanimanje za to delo zajelo najširše sloje, se je »Seljačka sloga«, ljudska prosvetna organizacija, obrnila na šolsko upravo in na cerkveno vrhovno vodstvo, naj bi se o tem perečem prosvetnem vprašanju priredili govori po šolah in cerkvah. Po šolah se bodo vršila predavanja 12. oktobra, v cerkvah pa pridige 13. oktobra. Kar se tiče govorov v cerkvi, je smatral dr. Krnjevič, glavni tajnik Hrvatske seljačke stranke, za primerno, v posebni okrožnici, objavljeni v »Seljačkem domu«, dati strankinim krajevnim organizacijam tole navodilo: »Kakor sem obveščen, bodo v okviru gibanja proti nepismenosti dne 12. listopa-

da po vseh šolah predavanja, dne 13. listopada pa pridige po vseh cerkvah. To je dobro, toda za vsak primer pa bo le potrebno, da seljački prvaki pazijo, če je vse, kar je bilo tamkaj rečeno, tudi v skladu s hrvatskim seljačkim gibanjem. Zaradi tega bi bilo najbolje, če bi se tisto, kar bo v cerkvi rečeno, takoj po službi božji pred cerkvijo zunaj javno pohvalilo, a ono, kar bi bilo po mišljenju naših ljudi pogrešno, takoj mirno popravilo.« Torej kontrola nad pridigami, prav tako čudna, kakor nepotrebna. Katoliška Cerkve je bila od nekdanj glavna pospeševalka ljudske prosvete ter ne potrebuje nobene pobude. Hrvatska duhovščina pa je toliko rodoljubna, da za svoje besede ne potrebuje nobene kontrole.

Novice iz domačih krajev

Podelitev župnije. Župnija Selnica ob Dravi je podeljena g. Ivanu Čoklu, tamošnjemu provizorju, ki bo inštaliran na rožnovensko nedeljo, dne 6. oktobra.

S hudo poškodovano hrbtnico oddan v bolnišnico. V Rutgersovi tovarni v Hočah pri Mariboru se je zrušil kup železniških pragov na 41 letnega delavca Alojza Hadnerja. 150 kg težak tram mu je padel na križ in mu je hudo poškodoval hrbtnico. Hadnerja so oddali v bolnišnico.

Padel s tovrnega avtomobila in se ubil. Na vrhu na tovorni avtomobil naloženih zabojev je ležal kot spremljevalec 26 letni delavec Aleksander Černy. Tovorni avto je last tvrdke Franc Korošec iz Gornje Radgone. Na ovinku pri stražnici v Melah je padel Černy tako nesrečno z avtomobila na trdo cesto, da je priletel z glavo na kamen in si prebil lobanjo. Nezavestnega so oddali v soboško bolnišnico, kjer je umrl.

Mlinarjeva hčerkica utonila. Pri Sv. Tomažu pri Ormožu je padla v potok in utonila 11 mesečna mlinarjeva hčerkica Marija Marin. Našli so jo že mrtvo v jezu.

Nesreča pri mlatitvi. Letošnja mlatitev v Prekmurju je bila zelo nesrečna, kajti zahte-

vala je poleg več manjših nesreč tudi človeška življenja. Te dni pa se je v Beltincih spet ponesrečil 21 letni Tivadar Andrej iz Odriane, ki je bil zaposlen pri mlatilnici kot polagač. Po nesreči je namreč vtaknil desno roko v žrelo, ki mu jo je odtrgalo v zapestju.

Pri obiranju sadja našel smrt. Pred dnevi je 26 letni Čarni Aleksander iz Doline v Prekmurju splezal na drevo in obiral gospodarju jabolka. Pri delu pa se mu je pod nogami zlomila veja in je padel z drevesa. Padec je bil tako nesrečen, da je dobil hude notranje poškodbe in je na prevozu v soboško bolnišnico umrl.

Prometna nesreča. Pred dnevi se je vajevec Kerčmar Viljem iz Murske Sobotne peljal z motornim kolesom in tako nesrečno padel, da si je izpahnil obe roki in se po glavi hudo potolkel. — Na cesti v bližini Murske Sobotne je pred dnevi prišlo do karambola. Neki mlajši kolesar je brezskrbno vozil po cesti in po nepazljivosti zavozil v mimo vozečega motorista, ki je radi sunka padel in dobil občutne poškodbe, dočim je kolesar radi duhaprisotnosti motorista ostal nepoškodovan.

Nagrobnik ubil 9 letno deklico. V Frankolovem je čistila na pokopališču nagrobni kamen svoje stare matere Ljudmila Ulipi, devetletna hčerkica posestnika in župana v Bukovju nad Frankolovim. 200 kg težki kamen se je zvrnil pri čiščenju na deklico in jo je tako hudo poškodoval na glavi, da je revica umrla med prevozom v celjsko bolnišnico.

Ali Vam je vseeno, če ima Vaš sosed slab ali protiverski časopis? Da se njegovi otroci zastrupljajo s čitanjem opolzkih podlistkov?